

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Liiketalouden alan tutkinnon suorittaneiden koulutustarpeet ja alanvaihtoaikheet

Piia Holappa & Päivi Jämsä
Tiedolla kohtaantoa (ESR)
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

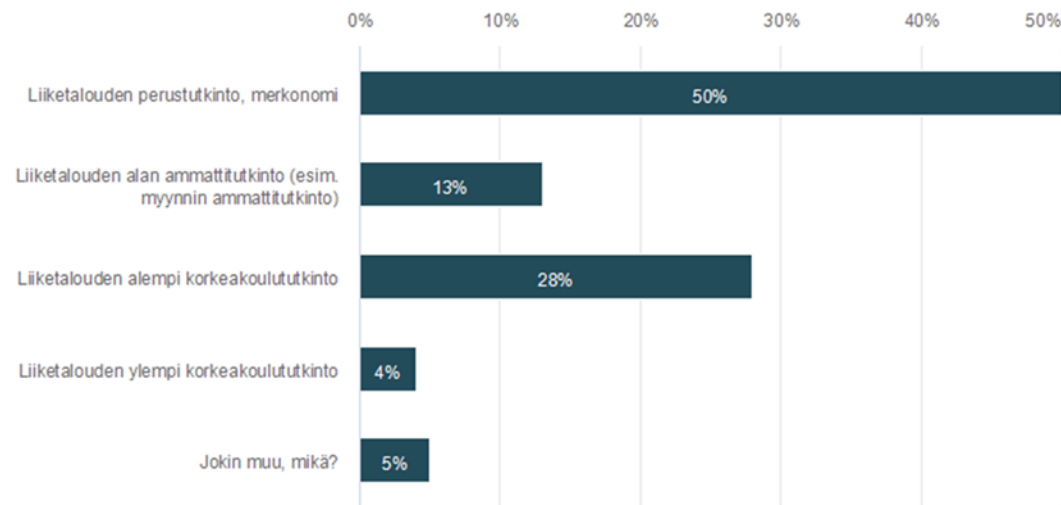
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Piia Holappa
30.8.2022

Kysely liiketalouden alan tutkinnon suorittaneille työnhakijoille

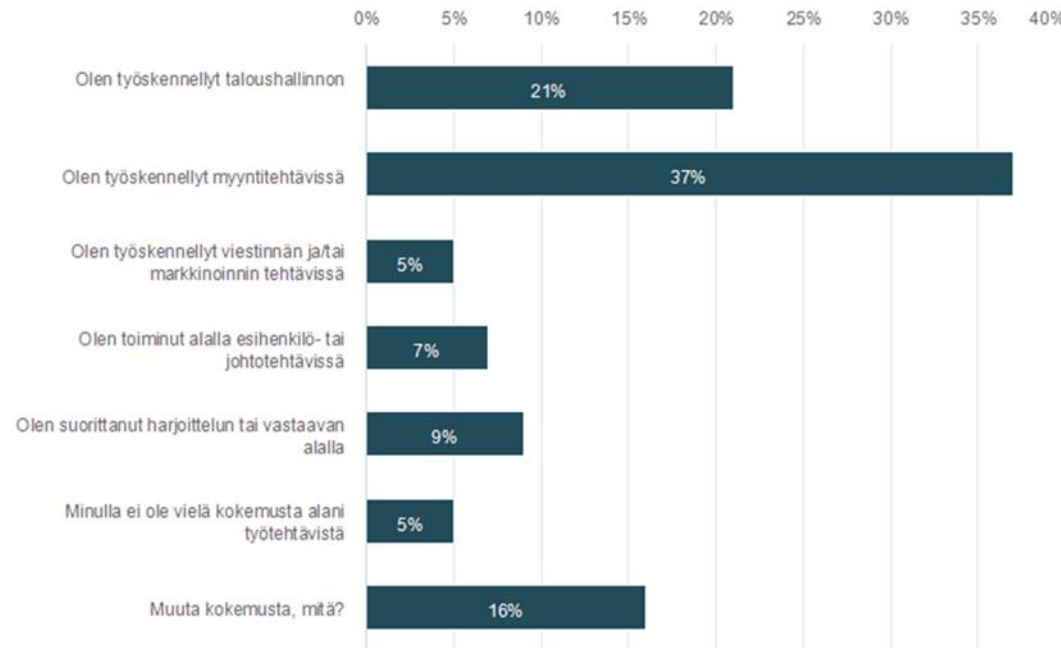
- Vastauspyyntö lähetettiin työnhakijoille, joilla asiakkuus Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa ja liiketalouden alan tutkinto suoritettuna
- Kysely avoinna 17.8.-24.8.2022
- Vastaajia yhteensä **146**, joista vastaushetkellä
 - **41** koulutustaan vastaavassa työssä olevia (12 kokoaikaisia ja 29 osa-aikaisia)
 - **26** muussa kuin koulutustaan vastaavassa työssä olevia
 - **49** työttömänä
 - **30** muussa tilanteessa olevia (mm. sairausloma, opinnot, hoitovapaa)

Vastaajien koulutustausta

- **50 %** merkonomi
- **13 %** ammattitutkinto
- **32 %** AMK-tutkinto
- **5 %** muu tutkinto

”Millaista työkokemusta sinulla on liiketalouden alalta?”

- Suurin osa vastaajista (**37 %**) oli työskennellyt **myyntitehtävissä**.
- Taloushallinnon tehtävissä oli työskennellyt viidesosa vastaajista.
- Avoimissa vastauksissa mainittiin monenlaisia tehtäviä:
 - osto, hankinta, asiakaspalvelu, sihteeri, assistentti, toimistotyö, prosessikehitys, yrittäjäyys, laskutus, logistiikka, tuotannon suunnittelu...

Kiinnostus yrittäjänä toimimiseen

- Päätoimisena yrittäjänä toimimisesta oli kiinnostunut 15 vastaajaa.
- Sivutoimisena yrittäjänä, kevytyrittäjänä tai osuuskunnan jäsenenä toimimisesta kiinnostunut 21 vastaajaa.
- 75 % ei ollut lainkaan kiinnostunut yrittäjyydestä.

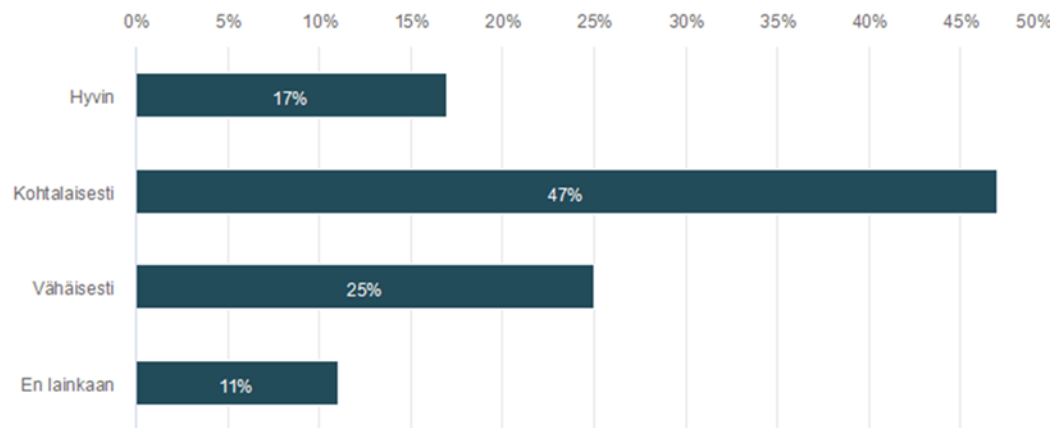

”Millä alalla haluaisit toimia yrittäjänä?”

- Useimmin mainittiin liikunta-/hyvinvointi-/terveysala
- Myynti, markkinointi, kaupan ala
- Taloushallinto
- Konsultointi
- Yksittäisinä mainintoina:
 - Luontoala, elämys- ja luontomatkailu
 - Tapahtumatuotanto
 - Käsityö, luovat alat
- Osa vastaajista työskenteli jo yrittäjänä.

”Yritystoiminnan aloittamista suunnitteleville on tarjolla neuvontapalveluja alueen kehittämisyhtiöissä, kuntien elinkeinopalveluissa ja starttirahasta TE-palveluissa. Kuinka hyvin tunnet näitä palveluja?”

- **64 %** koki tuntevansa palveluita kohtalaisesti tai hyvin
- **36 %** koki tuntevansa palveluita vähäisesti tai ei lainkaan

Liiketalouden 2. asteen tutkinnon suorittaneet: ”*Millaisesta täydennyskoulutuksesta olisit kiinnostunut?*”

Yksittäisinä mainintoina:

- HR-koulutus
- Projektinhallinta
- Tiimivastaavana tai osastovastaavana toimiminen, tilausjärjestelmät
- Mediakoulutus, somemarkkinointi, verkkokauppa
- Syventävä Excel- ja Word-koulutus
- Yrittäjyyskoulutus
- Merkonomista tradenomiksi monimuotona

AMK-tutkinnon tai muun tutkinnon suorittaneet: ***”Millaisesta täydennyskoulutuksesta olisit kiinnostunut?”***

- Markkinointi ja viestintä; digitaalinen markkinointi; somemarkkinointi; yrittäjyyttä tukeva digimarkkinoinnin/brändäämisen koulutus
- HR-puolen osaaminen, kuten palkanlaskennan lyhytkoulutus
- Kirjanpidon täydennyskoulutukset esim. tilinpäätösosaaminen
- Tilintarkastus
- Johtajuus, esimiestyö
- Taloushallinnon tukitoimet kuten myyntireskontran hoitaminen nykyaikaisilla ohjelmilla
- Logistiikka, osto, tuotantotalous
- Sosiaalialan ja talousalan yhdistäminen: koulutusta, jossa tradenomi voisi päästä työskentelemään sosiaalialan projekteihin tai yrityksiin
- Asiakkaan kohtaaminen, haastavat asiakastilanteet

Huomioita koulutustarpeista

- Koetaan haastavaksi työllistyä **ilman työkokemusta**, vaikka olisi tuoretta lisäkoulutusta esim. digimarkkinoinnin saralla. Useampi mainitsi, että osaamisen kehittämisen olisi tärkeää tapahtua **työnantajan palveluksessa**.
- Toisaalta osa kokee, että pitkää työkokemusta ei arvosteta, kun uusia osaajia valmistuu jatkuvasti
→ Olisiko tässä tilanteessa oleville **vaihtoehtoisia urasuuntia** sen sijaan, että kilpaillaan samoista paikoista vastavalmistuneiden kanssa?
- Monessa vastauksessa pohdittiin oman ammatin/ammattien ja työkokemuksen **soveltamista uudelle osaamisalueelle**. Esim. myynnin puolelta taloushallintoon tai henkilöstöhallintoon tai toisinpäin.

”Mitä muuta haluaisit kertoa?”

- ”Yrittäjyyden tukemiseen enemmän tietoa esille”
- “Toivoisin että yrityksen perustamiseen liittyviä kursseja järjestettäisiin yli 30-vuotiaillekin”
- ”Taloushallinto on ylikuormitettu ala, jossa ihmiset uupuu.”
- “Kaupan alalle vaikea päästä töihin ellei halua tehdä alle 20h/viikossa”
- “Mielestäni te-toimiston pitäisi kannustaa pikkuisen enemmän +55:n ikäisiä työnhakijoita esim. kouluttautumaan tai järjestää heille täydennyskoulutusta”
- ”Taloushallinnon koulutus olisi hyvä lisä varsinkin meille jotka olemme valmistuneet asiakaspalvelun linjalta. Se mahdollistaisi työllistymisen myös toimistotöihin.”
- ”Alalla vallitsee huomattava ikäsyrrintä. Töihin ei pääse ilman työkokemusta enää keski-ikäisenä.”
- ”Tietoa virkistäviä etäkursseja olisi hyvä järjestää jatkuvasti.”

Alaa vaihtaneet ja alanvaihtoa pohtivat

- 32 vastaajaa (**21 %**) oli jo vaihtanut alaa
- **30 %** alaa vaihtaneista oli hakeutunut **sosiaali- ja terveystalalle**
- Toiseksi eniten oli hakeuduttu liikunta-alalle
- Muita aloja mm. rakennusala, siivous, media-ala
- 44 vastaajaa (**30 %**) oli pohtinut alanvaihtoa
- Alanvaihtoa suunnitelleista noin **neljäsosa** oli pohtinut vaihtoa **sosiaali- ja terveystalalle**
- Muutama pohtinut vaihtoa **ICT-alalle**
- Yksittäisiä mainintoja: HR, logistiikka, hyvinvointialat, kirjastoala, luontoala, matkailuala

Koonti alaa vaihtaneiden näkemyksistä: ”Mikä innosti sinut hakeutumaan toiselle alalle?”

- Kiinnostus uutta alaa kohtaan
- Oma osaaminen ja henkilökohtaiset vahvuudet
- Työajat, palkkaus
- Kyllästyminen työhön esim. jatkuva näyttöpäätetyöskentely / istuminen, työn kiireisyys, työn yksitoikkoisuus
- Loppuunpalaminen; työuupumus; työn mielekkyyden ja merkityksellisyyden häviäminen
- Kokemus siitä, että alalta ei saa töitä, kun ei ole valmiiksi työkokemusta
- Kokemus siitä, että Oulun seudulla ei ole tarpeeksi laajasti työmahdollisuuksia
- Osa-aikaiset työsuhteet myyntitehtävissä eivät ole taloudellisesti kannattavia